

Prästlönetillgångar i Visby stift (org.nr 834002-0547)

Årsredovisning

2022

Innehållsförteckning

Prästlönetillgångar i Visby stift (org.nr 834002-0547)	1
Förvaltningsberättelse	3
Resultaträkning.....	9
Balansräkning.....	10
Kassaflödesanalys	13
Noter.....	14
Revisionsberättelse.....	23

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Prästlönetillgångar i Visby stift (med säte i Visby org.nr. 834002–0547) har sitt ursprung i fastigheter som donerades till kyrkan i syfte att avkastningen skulle användas för att avlöna församlingens präster. Numera går avkastningen till hälften till det inomkyrkliga utjämningsystemet och resten direkt till de församlingar som ursprungligen fick donationen.

Det stora flertalet av prästlönetillgångar härstammar från medeltiden. När prästlönefastigheter säljs uppkommer en annan form av prästlönetillgång, de så kallade prästlönefonderna. Detta tillgångsslag utgör således medel från försäljning av prästlönefastigheter.

Prästlönetillgångarna består av antingen prästlönefastigheter eller prästlönefonder.

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftelseliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000 har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas såsom självständiga rättssubjekt. Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska ägas av dessa rättssubjekt.

Likaså har i lag klarlagts att prästlönetillgångar ska förvaltas av Svenska kyrkan med ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Svenska kyrkan har i kyrkoordningen delegerat sitt förvaltaruppdrag till stiftet. I stiftsstyrelsens uppdrag ingår att ta hand om den ekonomiska förvaltningen och att förvalta stiftets egendom om detta inte ska skötas av någon annan. Stiftsfullmäktige kan, istället för stiftsstyrelsen, utse särskild nämnd som tilldelas uppgiften att förvalta stiftets prästlönetillgångar. I Visby stift är en egendomsnämnd utsedd för denna uppgift.

Prästlönetillgångarna är till sin karaktär snarlika avkastningsstiftelser. Stiftelselagen är dock inte tillämplig. Att endast avkastningen får användas för ändamålet ska garantera att den förmögenhet som prästlönetillgångarna utgör inte äventyras. Kapitalvärdesskyddet för prästlönefonden kommer i uttryck i kyrkoordningens krav på årlig värdesäkring och prästlönefastighetskapitalet är i sig värdeskyddat utifrån antagandet att fastighetspriserna över tiden följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

Prästlönetillgångar i Visby stift förvaltar 107 prästlönefastigheter, fördelat på över 200 skiften, och en prästlönefond. Total areal för prästlönefastigheterna uppgår till ca 10 500 ha. Under 2011 beslutade stiftsfullmäktige att stiftet ska tillämpa Svenska kyrkans finanspolicy i den del som avser etiska riktlinjer. Prästlönefondens placeringar följer numera dessa etiska riktlinjer. Denna policy uppdaterades under 2022.

Nya beskattningsregler från och med 2014 innebär att prästlönetillgångarna inte längre är skattskyldiga för kapitalinkomster. Kapitalförluster blir ej heller längre avdragsgilla. Prästlönetillgångarna jämföras med stiftelser i all skattelagstiftning där ej annat anges.

Alla belopp i denna årsredovisning uppges i tusentals kronor (tkr) där inte särskilt anges.

Resultat och ställning

Årets resultat 8 648 tkr överstiger det budgeterade 2 546 tkr med 6 102 tkr. Det beror framförallt på reavinster från fastigheter 3 514 tkr och finansiella intäkter utöver budget med 1 500 tkr men också högre arrendeintäkter med 445 tkr, återföring av periodiseringsfond 216 tkr samt överlag något lägre kostnader än budgeterat.

Skog överskred budgeterat resultat med 3 658 tkr, mest tack vare reavinster från försäljningar men också beräkning framtida skogsvårdsavsättning samt stigande timmerpriser. Utfallet på Jord kontra budget blev också bättre, 729 tkr. Högre arrendeintäkter än budgeterat då en del arrendeavtal skrivits om med ett högre belopp än tidigare. Biskopsgården som ingår i Jord har ett nytt hyresavtal gentemot Visby stift som stipulerar en självkostnadshyra samt en årlig räntekostnad på gjorda investeringar. Ränteintäkten på 136 tkr tillfaller delverksamheten Fond vars överskott blev 1 499 tkr högre än budgeterat beroende på reavinster 1060 tkr och högre utdelningar.

Flerårsöversikt

	2022	2021	2020	2019	2018
Rörelsens intäkter	14 029	9 331	18 321	15 231	7 855
-varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	3 514	369	8 364	2 585	100
Årets resultat	8 648	3 849	11 471	8 065	3 056
Förslag till utdelning	2 000	4 000	3 000	3 000	3 500
Balansomslutning per bokslutsdag	120 603	115 383	114 419	106 207	101 942

Nyckeltal

Vinstmarginal, skog (%)	7,6	10,0	2,9	1,8	13,4
Vinstmarginal, jord (%)	43,9	55,0	20,4	30,5	47,8

Direktavkastning

Direktavkastning, skog (%)	0,3	0,2	0,6	0,05	0,2
Direktavkastning, jord (%)	0,7	1,3	0,4	1,1	0,9
Direktavkastning, fond (%)	3,2	2,0	2,0	2,3	2,6
Direktavkastning förvaltade tillgångar	4,2	3,5	3,0	3,4	3,7

Totalavkastning

Totalavkastning, skog (%)	1,0	0,2	0,6	0,05	0,2
Totalavkastning, jord (%)	32,3	1,4	4,8	2,8	1,0
Totalavkastning, fond (%)	-23,2	2,0	2,0	10,2	2,6
Totalavkastning förvaltade tillgångar	10,1	3,6	7,4	13,05	3,8

Schabloniserade marknadsvärden*

förvaltade tillgångar, mkr	2022	2021	2020	2019	2018
Skog (beräknad)	252,7	254,4	254,8	209,4	209,4
Jord (beräknad)	266,5	182,5	191,8	165,9	187,8
Fond	33,1	42,9	33,6	32,7	31,8
Summa marknadsvärde, mkr	552,3	479,8	480,2	408,0	429,0

AV KS JK SS

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%) – uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%) – uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltrade tillgångar.

Totalavkastning (%) – uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltrade tillgångar.

* Schabloniserade marknadsvärden för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet * 1,33

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Egendomsnämnden har under året haft 6 fysiska möten med möjlighet att även delta digitalt. I april genomförde eigendomsförvaltningen två fältdagar, en för förtroendevalda i Visby stift och en för personal på stiftskansliet. Dagarna bestod av besök på två olika prästlönefastigheter med möjlighet att prova att plantera skog samt besök i området som är aktuellt för storskalig vindkraft. Lunch äts på folkhögskolan i Hemse där även ett informationspass om prästlönetillgångarna genomfördes.

Egendomsnämnden antog på våren en klimatstrategi och ett led i det arbetet är att fortsätta undersöka förutsättningarna för soletproduktion. Genom det gemensamma projektet mellan 12 prästlönetillgångar som fått finansiering av Svenska kyrkans färdplan för klimatet genomfördes screening av prästlönefastigheter på Gotland för att sälla fram lämpliga fastigheter. Samråd med GEAB visar tyvärr att det lokala elnätet har svårt att ta emot mer el från både sol- och vindkraft innan en tredje elkabel till ön byggs. Två avtal om etablering av soletspark finns på prästlönefastigheter men tyvärr har det inte kunnat förverkligas ännu. En referensgrupp med två ledamöter från eigendomsnämnden samt förvaltningen har under året arbetat med frågan och jobbar nu med att hitta aktörer som kan erbjuda energibalansering mot elnätet.

Vattenfall Vind AB kontaktade ett stort antal fastighetsägare på mellersta Gotland 2021 och eigendomsförvaltaren har deltagit i en markägargrupp som diskuterat avtal med Vattenfall. Under året beslöts att ta in erbjudande från fler aktörer och under hösten hölls möten för alla fastighetsägare av två andra aktörer. Markägargruppens uppdrag var sedan att jämföra och att förorda en aktör att gå vidare med.

Den ansökan om planbesked för bostäder i Västerhejde som förvaltningen lämnade in under 2021 fick tyvärr avslag av Region Gotland. Förvaltningen kommer att avvakta tills Regionens fördjupade översiktsplan för Visbyområdet är färdig för att ta ställning till en eventuell förnyad ansökan.

Torkan 2018 sätter fortfarande sina spår i många områden och i synnerhet där det är gran på grunda jordar. Där har även dubbelögad bastborre och åttatandad granbarkborre fortsatt att angripa så att träden torkat helt. Askskottsjukan fortsätter, vid stormar så faller många träd med avkapade rötter. Nyplanterad tall har klarat sig bättre denna vår genom att det kommit mer lagom med regn.

Finansiella instrument

Egendomsnämndens riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i en av stiftsfullmäktige fastställd finanspolicy. Det förra medelsförvaltningsreglementet som antogs under år 2011 är nu uppdaterat och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt anvisningar för portföljsammansättning. Vid utgången av 2022 hade prästlönefondens värdepappersinnehav ett marknadsvärde på 33 mkr (43 mkr), en minskning på 10 miljoner på grund av marknadspåverkande orsaker som hög inflation, höga energipriser och kriget i Ukraina. Marknadsvärdet för de kortfristiga placeringarna av rörelsemedel, likvida medel, uppgick vid utgången av 2022 till 19,2 mkr (18,5 mkr).

Framtida utveckling

Förvaltningssekreteraren i egendomsförvaltningen, Line Obermeier, kommer fr.o.m. 1 mars att vara tjänstledig för att prova ny tjänst. Det innebär att eventuell nyrekrytering kan påbörjas tidigast i juni 2023 och en ny förvaltningssekreterare vara på plats tidigast under hösten. Under tiden, tills en ny person är på plats och kommit in i arbetet, kommer en del arbetsuppgifter att prioriteras ner eller skjutas på framtiden. Klimat- och miljöhandläggare Natalia Svensson arbetar med handläggning i egendomsförvaltningen 1-2 dagar i veckan och kommer under perioden lägga mer tid på egendomsförvaltningen.

Förvaltningen kommer under året att, förutom löpande arbete, prioritera utvecklingsprojekt med solel samt vindkraft. Det gemensamma nationella solelsprojektet har för fas 2 blivit beviljade 3 miljoner från Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Det kommer bl.a. under våren anordnas webinarier om solel samt att diskussion förs med nationell nivå om hur en grön investeringsfond kan organiseras för att kunna bygga solelsparker på prästlönefastigheter. Samtidigt förhandlas med två företag om att arrendera ut mark för solelspark lokalt på Gotland. Nätägaren på Gotland kan inte i nuläget ta emot mer el på nätet så förvaltningen har fokuserat på företag som använder olika former av nätbalansering av elproduktionen för att kunna teckna avtal. Avtal med ett företag kommer förhoppningsvis att tecknas under året.

På ett fastighetsägarmöte i januari 2023 förordade prästlönetillgångarna tillsammans med markägargruppen att gå vidare och förhandla vindkraftsavtal för område på mellersta Gotland med SR Energy. Markägargruppen fick i uppdrag att gå vidare och förhandla villkor för arrendeavtal. Egendomsförvaltaren deltar i förhandlingsgruppen. Det är fyra prästlönefastigheter på sammanlagt ca 2400 ha som ingår i det av Region Gotland utpekade vindbruksområdet.

Det sista gårdsarrendet i Visby stift kommer att frånträdas 13 mars. Jordbruksmarken är sedan tidigare till stor del utarrenderad till en annan lantbrukare och ansökan är inlämnad till Lantmäteriet att stycka av byggnader och bostadshus med lite mark för att sedan säljas. Försäljning sker via mäklare och beräknas vara klar under hösten.

Förvaltargruppen för alla prästlönetillgångar har gemensamt beställt en kolbalansberäkning för skogsbruket i varje stift. Beräkningarna har genomförts av Skogforsk (Rolf Björheden, professor, seniorforskare). Beräkningen visar skogsbrukets koldioxidinlagring, upptag och utsläpp samt ger tips på åtgärder för att sänka utsläppen. Se avsnitt nedan om klimateffekter.

Virkes- och energimarknaden har förändrats kraftigt pga kriget. Timmerpriserna gick upp pga pandemin och nu har massaved och bränsleved gått upp kraftigt. Det betyder att lönsamheten i klena gallringar har gått upp på ett bra sätt som gör att vi kan hålla en bra skogsskötsel aktiv. Miljökraven ökar också efter att Länsstyrelsen varje höst inventerar de äldre avverkningsmogna skogarna. De letar efter rödlistade svampar och växter. Både hos allmänhet och internt inom kyrkan ökar önskemålet om att använda hyggesfria metoder vid förnygringsarbetet av de äldre skogarna. Tyvärr så är det svårt att på Gotland förnygra med hyggesfria metoder då torkan och de grunda jordarna gör att gräs, ene och buskskiktet vinner mot att de tall- och granfrön som faller till marken ej kan gro och utvecklas. FSC är vi fortsatt med i och de vill att vi håller nere hyggesstorleken och att vi sparar mer träd på hyggerna. Det varma klimatet gör att vi inte kan köra i många av skogarna på vintern och fågelhäckningen gör att vi behöver undvika lövskogar på försommaren.

Klimat effekter av skogsbruket år 2022

Klimatet avgörs delvis av så kallade växthusgaser, som minskar jordens utstrålning av värmeenergi likt glaset i ett växthus. Den växthusgas som är av störst betydelse är koldioxid, CO₂. Mängden koldioxid i atmosfären har ökat kraftigt på grund av människans allt mera omfattande användning av fossila koldepåer som olja, stenkol, naturgas som bränsle och råvara samt kalk för cementtillverkning.

Växande skog tar upp CO₂ och lagrar kolet i biomassan. Om skogens virkesförråd inte minskar genom skörd och naturliga avgångar motverkas växthuseffekten. Skogen fungerar som en *kolsänka*.

Men en skog kan inte innehålla hur mycket växande träd som helst. Då skogen uppnått maximal volym så är tillväxt och naturlig avgång lika stora. En sådan skog utgör ett klimatneutralt kollager. Lika stor mängd kol som binds genom tillväxt avges till atmosfären genom nedbrytning. Den nettotillväxt som krävs för att skog ska utgöra en kolsänka förutsätter alltså kontinuerliga uttag av virke.

De produkter som tillverkas av det skördade virket, kan ersätta t.ex. betong, stål, plast och fossila bränslen. Detta ger en möjlighet att uthålligt motverka klimatförändring.

Substitutionseffekten mäter hur mycket skogsprodukterna minskar de utsläpp av fossilt kol, som är roten till problemet.

Hur skogsbruket sköts är avgörande för den så kallade *kolbalansen* som, tillsammans med substitutionseffekten, utgör ett mått på skogens klimatpåverkan. Här presenteras kolbalansen för Visby stifts skogsbruk. Endast produktiv skogsmark ingår i analyserna, eftersom detta är den areal skogsförvaltaren påverkar genom sina beslut.

Skogen lagrar 4,1 miljoner ton koldioxid och upptog under året in ytterligare 36 000 ton

Visby stifts skog har ett virkesförråd på ca 800 000 m³sk (inkluderar stående döda träd), motsvarande 1,2 miljoner ton koldioxid. Ett stort förråd av kol finns också i stiftets skogsmark, motsvarande 2,9 miljoner ton CO₂. Förrådet av markkol ökar långsamt, med ca 650 ton CO₂ per år. Skogens tillväxt är en snabbare process. År 2022 tillväxte skogen med 25 000 m³sk (36 000 ton CO₂). Avverkning och övriga avgångar låg under 2022 på nivån 12 000 m³sk. Virkesförrådet ökade 2022 med 15 600 m³sk vilket höjde den skogliga kolsänkan med motsvarande knappt 23 000 ton koldioxid.

Skogsbruk och virkestransporter gav 2022 fossila koldioxidutsläpp på 69 ton

Stiftets skogsbruk ger upphov till utsläpp av koldioxid från fordon, maskiner, plantskolor etc. För stiftet beräknades att utsläppen totalt ligger på 96 ton koldioxid per år. Av denna mängd är, genom reduktionskravet på motorbränslen, endast 69 ton av fossilt ursprung. De största posterna är avverkning och terrängtransport som står för 55 % samt virkestransport och

våghållning 30 %. Resterande 15 % utsläpp härrör olika skogsvårdsarbeten som markberedning, plantering och röjning. Utsläppen från skogsbrukets persontransporter har inte beräknats.

Virket sänkte utsläppen av fossil CO₂ med 9 000 ton - men klimatnyttan kan öka!

Substitutionseffekter av det virke som försålts under 2022 minskade utsläppen av fossil koldioxid med drygt 9 000 ton. Siffran skulle kunna ökas betydligt om en större del av de avverkade trädens biomassa tog tillvara, till exempel i form av skogsbränsle. Under 2022 togs endast en del av den tillgängliga bränsleråvaran tillvara. Klimatnyttan av stiftets skogsbruk kan även ökas genom olika tillväxthöjande åtgärder, val av bästa plantmaterial, gödsling etc. Reduktionsplikten på fossila drivmedel minskade 2022 utsläppen av fossil CO₂ med 26 ton eller 28 procent. Om biodrivmedel fullt ut skulle användas av åkerierna vid vidaretransporten av virket så kan de fossila utsläppen sänkas med ytterligare 15 ton CO₂/år.

Förslag till vinstdisposition

Vinstdisposition sker i enlighet med bestämmelserna i KO 44:4 och 46:5. Särskild förteckning lämnas i bilaga och visar den samlade utdelningen specificerad på respektive mottagande församling/pastorat utifrån gällande andelstal.

Eftersom värdesäkringen varit otillräckligt för åren 2015-2020 så gjordes en omfördelning i bokslutet 2021 från de disponibla vinstmedlen till de balanserade vinstmedlen med 2 098 tkr utöver det som redan avsatts under tidsperioden.

Under året har även en omfördelning mellan fond- respektive fastighetskapitalet skett med hänsyn taget till under tidigare år genomförda fastighetsaffärer som varit felbokade. Summan uppgår till 9 615 tkr. Beloppet påverkar inte utdelningsbara medel direkt, men har bäring på värdesäkringen som i sin tur sänker det utdelningsbara resultatet.

	2022	2021
Disponibla vinstmedel från föregående år	4 382	8 667
Justeringar av disponibla vinstmedel 2015-2020	0	-2 098
Tillkommer disponibelt årsresultat	1 683	1 813
Summa	6 065	8 382

Egendomsnämnden föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

-Att till församlingar/pastoraten utdela	1 000	2 000
-Att till nationell nivå utdela	1 000	2 000
-Att återstående medel överförs i ny räkning	4 065	4 382
Summa	6 065	8 382

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Prästlönetillgångarna bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Resultaträkning	Not	2022	2021
<u>Belopp i tkr</u>			
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	3	9 500	8 069
Intäkter prästlönefond	4	1 015	893
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		3 514	369
Summa rörelsens intäkter		14 029	9 331
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-3 011	-2 226
Kostnader för inhyrd personal	5	-1 263	-1 346
Övriga externa kostnader	6,7	-2 152	-1 612
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	9	-174	-174
Summa rörelsens kostnader		-6 600	-5 358
Rörelseresultat		7 429	3 973
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		1 060	0
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter		280	180
Resultat efter finansiella poster		8 769	4 153
Bokslutsdispositioner		244	0
Skatt på årets resultat	8	-365	-304
Årets resultat		8 648	3 849

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	8 648	3 849
Värdesäkring enligt KO 46:11	-3 451	-1 667
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde, enligt KO 46:10	-3 457	-250
Avgår intrångsersättning allframtid	-57	-119
Årets disponibla resultat	1 683	1 813

Balansräkning	Not	2022-12-31	2021-12-31
----------------------	------------	-------------------	-------------------

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Prästlönefastigheter	9	74 214	67 552
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	10	565	565
		74 779	68 117

Finansiella anläggningstillgångar

Prästlönefondsmedel	11	25 832	27 827
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	11	63	63
		25 895	27 890

Summa anläggningstillgångar **100 674** **96 007**

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar		369	375
Övriga fordringar		3	3
Skattefordringar		0	393
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	338	62
		710	833

Kortfristiga placeringar

Kassa och Bank 13,17 19 218 18 543

Summa omsättningstillgångar **19 928** **19 376**

Summa tillgångar **120 602** **115 383**

A kj 21⁵⁵ 25

Balansräkning	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital		74 214	57 937
Prästlönefondskapital		35 708	45 020
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		4 382	6 569
Årets disponibla resultat		1 683	1 813
Summa eget kapital		115 987	111 339
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond tax 2021	14	0	216
Avsättningar			
Avsättning skogsvård	15	1 448	1 476
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 122	764
Skatteskulder		236	0
Övriga skulder		847	668
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	962	920
Summa kortfristiga skulder		3 167	2 352
Summa eget kapital och skulder		120 602	115 383

Eget kapital

Det egna kapitalet i prästlönetillgångarna är uppdelat i bundet kapital (sådant kapital som inte får användas till utdelning/utjämningsavgift) och fritt eget kapital. Det i resultaträkningen redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för utdelning vilket beaktas vid redovisningen av det egna kapitalet enligt räkningen nedan.

Förändring av eget kapital	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital	
	Prästlöne- fastighets- kapital-	Prästlöne- fonds- kapital	Balanserat resultat	Disponibelt årsresultat
EGET KAPITAL				
Ingående balans 2021-01-01	58 111	40 712	8 685	2 982
Omföring av föregående års resultat			2 982	-2 982
Köp/försäljning prästlönefastighet				
Bokfört värde	0	0		
Omföring avskrivning byggnad	-174	174		
Omföring				
Årets resultat				3 849
Avsättning till bundet eget kapital:				
Omföring av realisationsvinst fastighet		369		-369
Värdesäkring enligt KO 46:11		1 667		-1 667
Samt justering från åren 2015-2020		2 098	-2 098	
Utdelning				
Utdelning till andelsägande				
Församling/samfällighet			-1 500	
Särskild utjämningsavgift			-1 500	
Utgående balans 2021-12-31	57 937	45 020	6 569	1 813
Ingående balans 2022-01-01	57 937	45 020	6 569	1 813
Omföring av föregående års resultat			1 813	-1 813
Köp/försäljning prästlönefastighet	6 836	-6 836		
Bokfört värde	0	0		
Omföring avskrivning byggnad	-174	174		
Omföring				
Årets resultat				8 648
Avsättning till bundet eget kapital:				
Omföring av realisationsvinst fastighet		3 514		-3 514
Värdesäkring enligt KO 46:11		3 451		-3 451
Retroaktiv justering fastighetskapital	9 615	-9 615		
Utdelning				
Utdelning till andelsägande				
Församling/samfällighet			-2 000	
Särskild utjämningsavgift			-2 000	
Utgående balans 2022-12-31	74 214	35 708	4 382	1 683

Värdesäkring enligt KO 46:11 har skett med 10,2 % (3,9%). Som försäljning av prästlönefastighet räknas även allframtidssupplåtelse av nyttjanderätt, servitut och annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång.

Kassaflödesanalys	Not	2022	2021
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		8 769	4 153
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar		174	174
Ökning/minskning av avsättningar		28	99
Vinst vid försäljning av finansiella anl.tillgångar		-4 574	-369
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet		629	-139
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		5 026	3 918
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital			
Minskning/ökning av varulager		0	0
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		123	4 732
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-207	16
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4 942	8 666
Investeringsverksamheten (driften)			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-3 322	-3 047
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	363
Förvärv/försäljning av finansiella anläggningstillgångar		3 055	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-267	-2 684
Kassaflöde före utdelning			
Utdelning till församling/pastorat och stift		-4 000	-3 000
Årets kassaflöde		675	2 982
Likvida medel vid årets början		18 543	15 561
Likvida medel vid årets slut	17	19 218	18 543

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2017 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen (1995:1554) ÅRL, begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED). Med stöd av 3 kap 5§ fjärde stycket ÅRL har Prästlönetillgångarna i Visby stift inte räknat om jämförelsetalen och därmed är tidpunkten för övergången för tillämpning av BFNAR 2012:1 den 1 januari 2017.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkten till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke: I den period virket levererats till köparen.
Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: I den period virket inmätts.
Rotposter: Vid kontraktstillfället.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter: I den period uthyrningen avser.
Ränteintäkter: I enlighet med effektiv avkastning.
Erhållen utdelning: När rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas från och med inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas om överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång, byts ut, uttrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	20-67 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondmedel – Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltningsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med

hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelse på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamhet, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaltade prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar

Förvaltningen av prästlönetillgångarna indelas i rörelsegrenarna skog, jord och fond. Ytterligare rörelsegrenar kan förekomma, dock endast i de fall att de utgör väsentlig del av nettoomsättningen. I not anges nedanstående information om de oberoende rörelsegrenarna.

Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:	2022	2021
Skog	8 528	4 062
Jord	4 486	4 376
Fond	1 015	893
Summa	14 029	9 331

Rörelse resultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:

Skog	4 109	408
<i>-varav realisationsresultat vid avyttring av anl.tillgång</i>	<i>3 457</i>	<i>0</i>
Jord	2 200	2 602
<i>-varav realisationsresultat vid avyttring av anl.tillgång</i>	<i>57</i>	<i>369</i>
Fond	2 123	839
<i>-varav realisationsresultat vid avyttring av anl.tillgång</i>	<i>1 060</i>	<i>0</i>
Summa rörelseresultat	8 432	3 849
<i>-varav realisationsvinst vid avyttring av anl.tillgång</i>	<i>4 574</i>	<i>369</i>

Not 3 Nettoomsättning

Nettoomsättning prästlönefastigheter	2022	2021
<i>Intäkter skog</i>		
Leveransvirke	4 687	3 690
Jaktarrenden	236	233
Övriga intäkter	148	139
Nettoomsättning skog	5 071	4 062
<i>Intäkter jord</i>		
Jordbruksarrenden	3 090	2 982
Övriga intäkter, varav hyror 880 tkr (763 tkr)	1 339	1 025
Nettoomsättning jord	4 429	4 007

Not 4 Intäkter prästlönefond

Intäkter prästlönefond	2022	2021
Utdelningar	1 015	893
Reavinst vid försäljning av fonder	0	0
Räntor	0	0
	1 015	893

Not 5 Inhyrd personal

Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 1,9 heltidstjänster (2,1 heltidstjänster).

Not 6 Operationella leasingavtal

	2022	2021
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom 1 år	700 000	485 000
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	0	0
Förfaller till betalning senare än fem år	0	0
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	854 956	837 036

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av förvaltningsavgifter till Skogssällskapetets Förvaltnings AB, administrativa avgifter till Visby stift samt fastighetsskötselavgifter för Biskopsgården till Visby domkyrkoförsamling. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte.

	2022	2021
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	3 818 902	3 723 447
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	9 209 447	10 089 749
Förfaller till betalning senare än fem år	54 750	24 448
Under perioden erhållna leasingavgifter	3 925 040	3 745 138

De huvudsakliga leasingavgifterna avser jordbruksarrenden samt hyresintäkter för Biskopsgården från Visby stift.

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2022	2021
Kvalificerade revisorer		
Grant Thornton Visby:		
Revisionsuppdrag	40	33
Redovisningsrådgivning	0	3
Övriga valda revisorer, lekmannarevisorer		
Revisionsuppdrag	1	1

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppdrag som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppdrag.

Not 8 Skatt på näringsverksamhet

	2022	2021
Aktuell skatt	0	0
Skatt på årets resultat	-369	-326
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	1 793	1 584
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (%)	0	0
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader i den skattepliktiga näringsverksamheten	0	0
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig verksamhet (näringsverksamhet)	4	22
Redovisad skattkostnad	-365	-304

Not 9 Prästlönefastigheter

	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	68 987	68 969
Inköp	7 270	0
Omklassificeringar (+/-)	0	18
Försäljningar och utrangeringar	-434	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	75 823	68 987
Netto anskaffningsvärde	75 823	68 987
Ingående avskrivningar	-1 435	-1 261
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-174	-174
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 609	-1 435
Utgående redovisat värde	74 214	67 552
Taxeringsvärden		
Mark	396 436	301 000
Byggnader	30 941	27 436
	427 377	328 436

Not 10 Pågående nyanläggning

Ingående balans	565	531
Utgifter under året	0	46
Under året färdigställda tillgångar	0	-12
Utgående redovisat värde	565	565

Pågående nyanläggningar avser tomtexploatering på Fårö och Västerhejde 2. Saldot på 56 tkr består av tomtexploateringskostnader sedan 2015 varav 519 tkr på Fårö och 47 tkr på Västerhejde 2. Under 2020 har resterande nio tomter på Västerhejdeprojektets första del sålts. Under 2021 påbörjades andra delen av Västerhejdeprojektet som nu satts på paus, likaså är projekteringen på Fårö satt på paus.

N 45 GR SS

Not 11 Prästlönefondsmedel

Värdepappersinnehav	Anskaffningsvärde	Redovisat värde	Marknadsvärde bokslutsdag
Långfristiga värdepappers- innehav			
Onoterade aktier		63	63
Noterade aktiefonder	18 332	18 332	27 244
Noterade räntebärande värdepapper	7 500	7 500	5 842
Summa värdepappersinnehav	25 895	25 895	33 086

Förändring prästlönefondsmedel	2022	2021
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	27 890	24 890
Investeringar under året	6 831	3 000
Försäljningar/avyttringar	-8 826	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	25 895	27 890
Utgående redovisat värde	25 895	27 890

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2022	2021
Försäkringspremier	34	62
Upplupna arrendeintäkter	23	0
Övriga poster (Skogssällskapet)	281	0
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	338	62

Not 13 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 16 632 tkr (13 800 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 14 Bokslutsdispositioner

	2022	2021
Periodiseringsfond tax 2021	0	216
Summa bokslutsdispositioner	0	216

Not 15 Avsättningar

	2021	2021
Avsättning vid årets början	1 476	1 377
Nya avsättningar	0	99
Justeringar till följd av förändringar av nuvärden	0	0
Ianspråktaget belopp	-28	0
Återfört outnyttjat belopp	0	0
Avsättning vid årets slut	1 448	1 476

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2022	2021
Förutbetalda arrendeintäkter	830	790
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	132	130
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	962	920

Not 17 Likvida medel

Specifikation av likvida medel vid årets slut	2022	2021
Swedbank huvudkonto	16 632	13 800
Skogssällskapetets klientmedelskonto	2 187	3 496
Övriga bankkonton	399	1 247
Summa likvida medel	19 218	18 543

Not 18 Eventualtillgång

År 2016 tecknades avtal med Sprängabrita ekonomisk förening om projektering för vattenverk och ledningsdragning till ett nytt bostadsområde på fastigheten Fårö Svens 1:1. År 2018 betalades ett förskott på 110 tkr in som en bokningsavgift, för anslutning av 14 hus, men kostnadsfördes vid det tillfället. Om exploateringen inte kommer igång enligt avtalet så ska bokningsavgiften återbetalas, ingen ränta utgår.

Visby 2023-03-28

Gunnar Lindby
Ordförande

Börje Bendelin
Vice ordförande

Karl-Johan Johansson

Sven Sandström

Arne Nyroth

Vår revisionsberättelse har avlämnats den 10/15/2023

Anita Levander
Auktoriserad revisor

Ranita Gustafsson

Per Tellström

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Prästlönetillgångarna i Visby Stift

Org.nr. 834002 - 0547

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångarna i Visby Stift för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångarna i Visby Stifts finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Prästlönetillgångarna i Visby Stift.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Det registrerade revisionsbolagets ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Egendomsnämndens ansvar

Det är egendomsnämnden som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Egendomsnämnden ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar egendomsnämnden för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om egendomsnämnden avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i egendomsnämndens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att egendomsnämnden använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om

årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att stiftet inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera egendomsnämnden om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av egendomsnämndens förvaltning för Prästlönetillgångarna i Visby Stift för år 2022.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar egendomsnämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorers ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionsssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Egendomsnämndens ansvar

Egendomsnämnden ansvarar för stiftets organisation och förvaltningen av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorers ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av egendomsnämnden i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Visby den 10 maj 2023,
Grant Thornton Sweden AB

Anita Levander
Auktoriserad revisor

Ranita Gustavsson
Förtroendevald revisor

Per Tellström
Förtroendevald revisor

KYRKORESERVAT

Redan 1992 invigdes Visby stifts första kyrkoreservat, Salmbärshagen i Stenkyrka. Totalt finns nu 16 kyrkoreservat omfattande 276 ha. Till dessa ska räknas de hävdade ängen som inte ingår i tidigare kyrkoreservat. Staten via Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har löst in skogen på 190 ha.

Reservaten är belägna på följande fastigheter:

Socken	Namn	Areal
Alskog	Prästånget + betesäng	4,3
Anga	Prästånget + f d änge	7,8
Ardre	Ardre annex - sumpskog, vät, hällmark, fornåker och Mullvalds - ängsmark, bete, hävdad äng	51,3 17,9
Hamra	Hamra annex - lövskog m. m.	7,1
Hejde	Hajdgårde - gravfält Kauparve - bokskog	4,4 0,2
Hejnum	F d äng, lövskog, hävdad äng, hällmark	30,3
Lummelunda	Lövskog, f d äng	17,2
Lärbro	Barrskog, bete	35,2
Mästerby	Mästerbyänget – lövskog, f d äng hävdad äng	16,6
Stenkumla	Prästånget – hävdad äng, ravin, bete	6,9
Vall	Gammal barrskog	2,6
Östergarn	Prästånget – hävdad äng, lövskog	19,3
Lojsta	Kyrkbackar och Storänge – lövskog, bete, änge, ravin med barrskog, berg	44,6
Bäl	Aränge – gammal kulturmark med hus- grunder. Tidigare täckt av skog.	10,7
Totalt Kyrkoreservat		276,4 ha
Fleringe	Hässleänget - lövskog, f d äng, hävdad äng	10,2
Hellvi	Hammarsänget - f d äng, lövskog, hävdad äng	14,7
Stenkyrka	Salmbärshagen – hävdad äng, grov ekskog	30,9
Viklau	Klosteränget syd Halla	3,1
Endre Fjälls	Biotopskydd	2,0
Ardre	Mullvalds änge	4,8
Hejnum	Hejnum hållar	94,3
Gerum	annex	8,7
Hejde	Fonnsänget	15,0
Anga	Trullhalsar, Sandviken	6,2
Totalt naturreservat och biotopskydd		189,9 ha

Skogstillstånd och Åtgärder

Skogsmark produktiv, ha 7 621 ha

Restriktionsområden

Naturvård orörd (NO)	871 ha	11,4 %
Naturvård skötsel (NS)	613 ha	8,0 %
Produktion med förstärkt hänsyn (PF) 30 % av arealen medtagen	208 ha	2,7 %
Summa	1 709 ha	22,4 %

	Alla målklasser	Enbart PG o PF
Totalt virkesförråd	799 443 m3sk, 105 m3sk/ha	605 861 m3sk, 99 m3sk/ha

Årlig tillväxt, m3sk	25 445 m3sk	22 489 m3sk
----------------------	-------------	-------------

Tillväxt	3,3 m3sk/ha och år	3,7 m3sk/ha och år
----------	--------------------	--------------------

Medelbonitet	3,7 m3sk/ha	3,9 m3sk/ha
--------------	-------------	-------------

Trädslagsfördelning	Tall	78 %	Tall	83 %
	Gran	8 %	Gran	8 %
	Löv	8 %	Löv	5 %
	Ädellöv	6 %	Ädellöv	4 %

Avverkning, volym m3sk	2022	2021	2020	2019	2018
Gallring	3 815	3 476	5 510	5 500	2 283
Förnygringshuggning	3 977	4337	15 225	15 001	2 897
Övrig avverkning	137	367	1 239	1 238	193
Summa	7 929	8 180	21 974	21 739	5 373

Skogsvård	2022	2021	2020	2019	2018
Nyplantering, ha	36	22	47	21	60
Antal planter, st	82 150	50 750	107 800	47 150	133 375
Hjälpplantering st	1 200	2 800	3 500	55 200	65 300
Röjning, ha	39	31	45	31	22

Uträkning utdelning PLT 2022

för utbetalning under 2023

Total utdelning
för året

2 000 000

Andelsägare, andelstal och utdelning

Pastorat	Andelstal	Utdelning Pastorat	Utdelning nationell nivå	Total utdelning
Burs	4,233	42 330	42 330	84 660
Romaklosters Pastorat	27,855	278 550	278 550	557 100
Eskelhem	6,688	66 880	66 880	133 760
Fardhem	5,392	53 920	53 920	107 840
Garde	7,312	73 120	73 120	146 240
Klinte	8,187	81 870	81 870	163 740
Norra Gotlands Pastorat	24,332	243 320	243 320	486 640
Stenkumla	4,242	42 420	42 420	84 840
Sudrets pastorat	8,797	87 970	87 970	175 940
Visby	2,962	29 620	29 620	59 240
Summa	100,00	1 000 000	1 000 000	2 000 000